

Våler kommune

arealplan@valer.kommune.no

DERES REF: - | VÅR REF: 10217971
DOKUMENTKODE: 10217971-PLAN-BREV-003
TILGJENGELIGHET: Åpen

Fredrikstad, 6. oktober 2021

RISHEIMVEIEN MASSEDEPONI – GNR./BNR. 46/1, 46/15, M.FL. – UTTALELSE TIL OFFENTLIG ETTERSYN AV FORSLAG TIL KOMMUNEPLANENS AREALDEL 2021-2033

Vi viser til kunngjøring av offentlig ettersyn av forslag til kommuneplanens arealdel 2021-2033 med frist for uttalelse 4. november 2021, og oversender med dette en uttalelse på vegne av grunneier Therese Kiserud og Råde Graveservice AS (RGS).

Bakgrunn

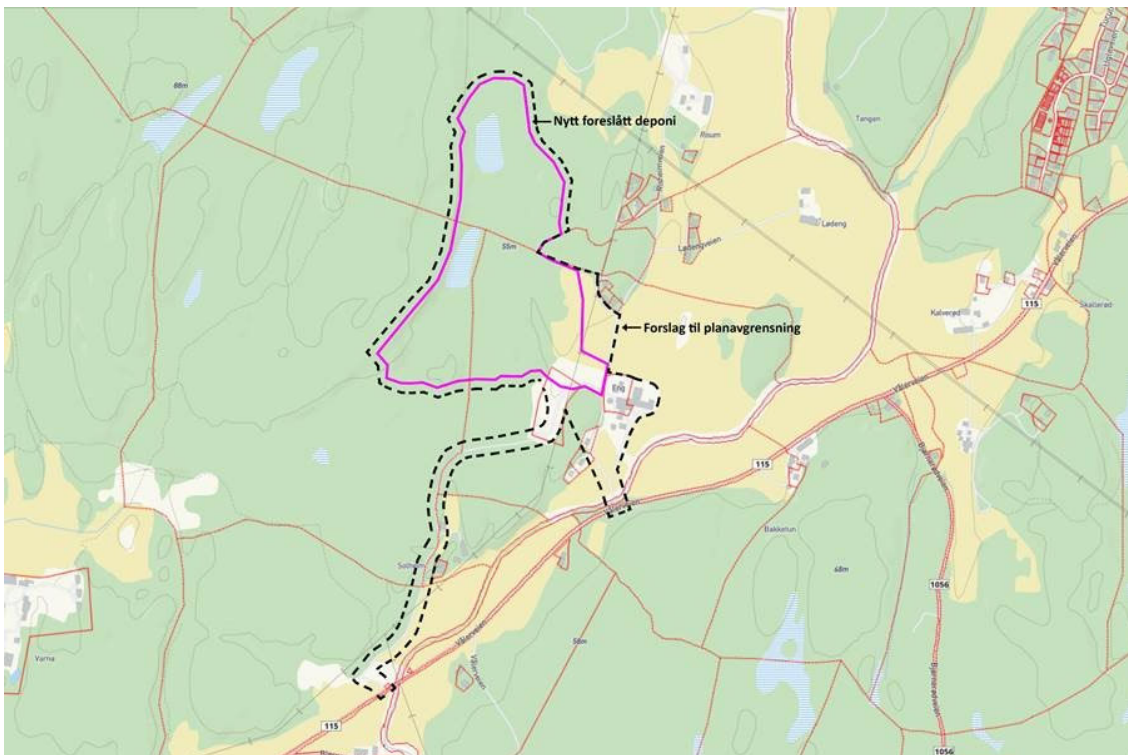
Det er i Mosse-regionen stor etterspørsel etter muligheter for å plassere rene masser som følge av anleggsarbeid. Mangel på steder for mottak av rene masser i Mosse-regionen fører til kostbare løsninger med unødvendig store ulemper for miljøet (klimagassutslipp, mm.). RGS får stadig henvendelser om mulig mottak av masser i Mosse-regionen og antar at behovet kan ligge på ca. 2-3 000 000 m³ per år. RGS kjører i dag masser fra Mosse-regionen til Fredrikstad grunnet manglende muligheter lokalt.

Råde Graveservice AS har inngått avtale med eiere av gnr./bnr. 46/1 (Kiserud), 46/6 (Mallin Venture AS) og 48/1 (Ellegård) om etablering av et deponi for rene masser vest for Eng gård.

Området

Området ligger ved Eng gård i Våler kommune, like øst for Teksnes tettsted og omfatter hele eller deler av eiendommene med gnr./bnr. 46/1, 46/2, 46/3, 46/6, 46/10, 46/12, 46/15, 46/16, 0/1, 48/1, 51/2, og 537/28.

Området er ca. 480 dekar stort. Størrelsen vil kunne bli noe redusert. Avgrensning er satt med utgangspunkt i mulig utforming av framtidig massedeponi, i tillegg til at den omfatter to ulike adkomstveier fra fv. 115 (Vålerveien) og Eng gård.

Området består i hovedsak av skog, hvor deler av skogområdene er hogd. Eng gård ligger i sørøst, og det befinner seg store jordbruksarealer knyttet til gårdene i øst. Det er knyttet næringsvirksomhet til gnr./bnr.

46/15, hvor det foregår knusing og lagring av stein. Det ligger også et fåtall boliger langs ved Risheimveien samt langs atkomstveien (Vålerveien) til Solheim. Tilstøtende områder mot vest og nord domineres av skog, mens tilstøtende områder mot øst domineres av jordbruksarealer. Mot sør befinner det seg jordbruksarealer langs med fv. 115 (Vålerveien), etterfulgt av større skogsområder.

Det vurderes at området er egnet for et deponi på ca. 1 500 000 – 2 000 000 m³. Området som er markert som et foreløpig utkast til framtidig massedeponi er på ca. 300 dekar. Som en del av tiltaket vil det blant annet etableres anlegg for å håndtere overvann fra deponiet, og atkomstvei vil oppgraderes. To ulike atkomstveier fra fv. 115 (Vålerveien) vil vurderes. Det planlegges drift av deponiet i omtrent 10 år. Ved avslutning av deponiet, etter at det er fylt opp med rene masser, skal området tilbakeføres til LNF-formål, blant annet dyrka mark.

Tidligere prosess

Det er tidligere søkt om tillatelse/dispensasjon for etablering av et deponi for rene masser, og Våler kommune fattet vedtak om tillatelse og dispensasjon. Denne ble påklaget av Fylkesmannen i Oslo og Viken og så opphevet. Fylkesmannen vektla i sin klage behovet for gode planprosesser, og at en liberal dispensasjonspraksis vil undergrave reguleringsplikten.

Et planinitiativ for reguleringsplanarbeid ble sendt Våler kommune i mars 2020. Det ble avholdt oppstartsmøte med planmyndighet 15. april 2020 og et oppfølgingsmøte 16. juni 2020. Planinitiativet ble etter oppstartsmøtet oppdatert. Tiltaket i planinitiativet er større enn tiltaket det tidligere ble søkt om tillatelse til. Varsling av oppstart ble gjennomført i oktober 2020. Det ble videre holdt orienteringer for planutvalget i Våler kommune i oktober 2020 og for regionalt planforum i Viken fylkeskommune i februar 2021.

Sentrale punkter fra Viken fylkeskommunes uttalelse til varsel om oppstart var følgende:

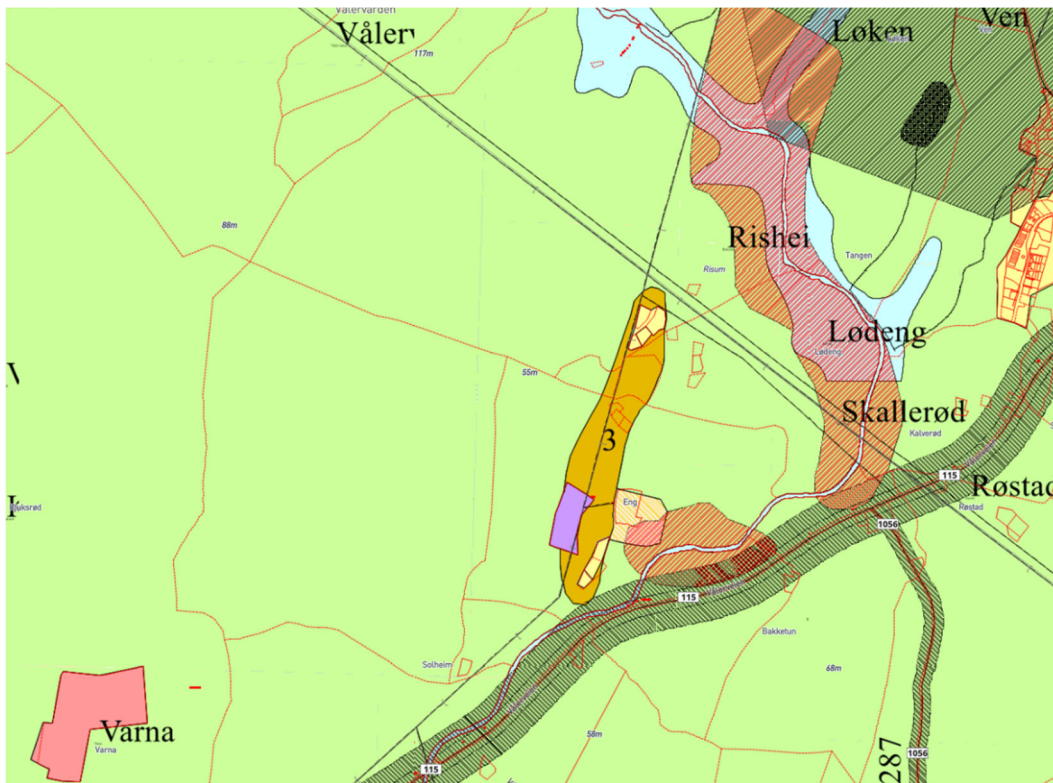
- Anbefaler ikke oppstart av planarbeid på nåværende tidspunkt. Lokalisering av masseinntak bør avklares gjennom arealdelen (større sammenheng), jf. retningslinjer om masseforvaltning i fylkesplanen.
- Mulig innsigelse dersom ikke forhold til dyrka mark og eventuelle andre regionale hensyn ivaretas godt nok.

Sentrale punkter fra Statsforvalteren i Oslo og Vikens uttalelse til varsel om oppstart var følgende:

- Fraråder sterkt oppstart av planarbeid på nåværende tidspunkt. Lokalisering av masseinntak bør avklares gjennom arealdelen (større sammenheng), jf. retningslinjer om masseforvaltning i fylkesplanen.
- Mulig innsigelse dersom ikke hensynet til jordvern/landbruk ivaretas godt nok.
- Fraråder sterkt masseinntak på dyrka og dyrkbar jord.
- Nye tiltak må ikke føre til redusert vannkvalitet.

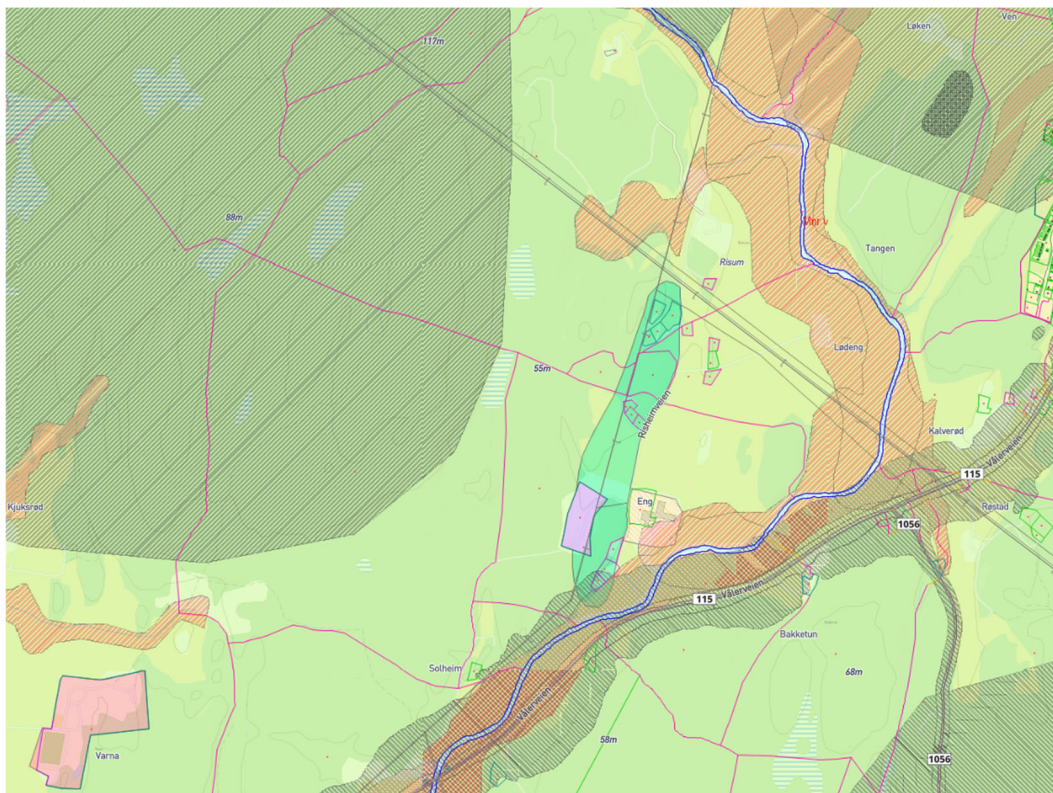
Gjeldende kommuneplanens arealdel og forslag til ny kommuneplanens arealdel

I gjeldende kommuneplanens arealdel for Våler kommune er store deler av planområdet avsatt til LNFR-formål. Deler av planområdet er også avsatt til framtidig bebyggelse og anlegg, nåværende kombinert bebyggelse og anleggsformål, nåværende næringsvirksomhet, og boligbebyggelse. Tilstøtende arealer er hovedsakelig også avsatt til LNFR-formål. Det ligger en faresone for ras- og skredfare (H310) i vest, og hensynssone for gul støysone (H220) knyttet til fv. 115 (Vålerveien) i sør.

Figur 3: Utsnitt av gjeldende kommuneplans arealdel (hentet fra valer-of.kommune.no)

I høringsutkastet til kommuneplanens arealdel er planområdet avsatt til de samme formålene som i gjeldende plan, med unntak av at området med framtidig bebyggelse og anlegg (område 3 på figur 3) er avsatt til LNF-areal for spredt boligbebyggelse. En hensynssone friluftsliv er lagt inn mot vest.

Figur 4: Utsnitt av forslag til kommuneplans arealdel 2021-2033 (hentet fra valer-of.kommune.no)

Uttalelse

Fylkesplanen for Østfold (Østfold mot 2050) har retningslinjer for masseforvaltning. I kapittel 2.4 om planlegging står det følgende: *Kommunene skal vurdere masseforvaltning i kommuneplanens samfunnsdel og arealdel. Vurderingen må drøftes interkommunalt.*

Verken kommuneplanens samfunnsdel eller arealdel i Våler kommune omtaler masseforvaltning. Dette er i strid med fylkesplanen for Østfold. Våler kommunes manglende oppfølging av regionale føringer for arealplanlegging i fylkeskommunen for Østfold er en stor utfordring for private forslagsstillere som må løse reelle utfordringer med massehåndtering med private reguleringsplaner. Kommunens manglende oppfølging blir av regionale myndigheter brukt mot private forslagsstillere, som for eksempel i planarbeidet for Risheimveien massedeponi. Privat forslagsstiller kan ikke på egenhånd innfri regionale myndigheters forventninger til overordnet kommunal planlegging.

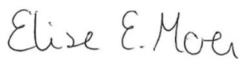
Våler kommune må følge regionale føringer for planlegging av masseforvaltning i fylkesplanen og utrede dette temaet som en del av rullering av kommuneplanens arealdel, uavhengig av om det står listet opp som et utredningstema i det fastsatte planprogrammet eller ikke. Arbeidet bør inkludere utredning av Risheimveien som lokalitet for et deponi for rene masser. Alternativt kan masseforvaltning utredes parallelt med arbeidet med kommuneplanens arealdel som en egen sak. Dersom Mosse-regionen fortsetter å neglisjere utfordringene med masseforvaltning vil det kunne føre til dårlige og klima-fiendtlige løsninger for håndtering av overskuddsmasser fra utbyggingsprosjekter i mange år framover.

Videre kommunikasjon

Eventuelle spørsmål til uttalelsen kan rettes til Multiconsult Norge AS v/ Elise E. Moen på telefon; 934 30 094 eller e-post: elise.moen@multiconsult.no.

Med vennlig hilsen

Multiconsult

Elise Moen
Oppdragsleder

Jørgen Langgård
Senior arealplanlegger

3 vedlegg:

- Uttalelse fra Viken fylkeskommune til varsel om oppstart av planarbeid for Risheimveien massedeponi
- Uttalelse fra Statsforvalteren i Oslo og Viken til varsel om oppstart av planarbeid for Risheimveien massedeponi
- Presentasjon fra orientering for regionalt planforum i Viken fylkeskommune 23.02.2021